

J. Muntaner

Instal·lacions de cria de voltor negre (Aegypius monachus) a Son Reus, Palma.

PROGRAMA DE RECUPERACIO DEL VOLTOR NEGRE A MALLORCA 1988-90

La població mallorquina actual del Voltor negre (*Aegypius monachus*) és una petita mostra de l'existent a començaments de segle. Aquesta situació empitjorava i s'agreujava el perill d'extinció de l'espècie de manera alarmant. Així i tot, la nostra constitueix la darrera població insular existent en el món, ja que l'espècie es va esvaïr a Xipre i virtualment a Sardenya.

Segons els resultats del "Programa de Recuperació del Buitre negro en Mallorca 1983-87" s'ha pogut aturar la tendència a la baixa de la població, situant-se en 21 exemplars l'any 1987, essent la disminució mitjana anual en aquests quatre anys de 0,5 individus. Evoluciona també a la baixa la posta, amb una mitjana de 3,62 ous/any, i la probabilitat que el poll arribi a l'estadi d'abandonar el niu, que és d'un 20,6 % .

Aquest primer programa tenia inclòs entre els seus objectius la cria en captivitat per reforçar la població insular. Així, l'any 1981 se va iniciar al Servei Municipal d'Avifauna Balear de Son Reus un projecte en aquest sentit. Actualment existeixen tres parelles, dues de les quals han post un ou els anys 1986 i 1987. Només va tenir èxit la posta de l'any 1986, però el poll va morir per inanició als 126 dies. Actualment se disposa de cinc exemplars més per formar parelles en el futur.

Al mateix temps, i sense estar previst al programa inicial, s'han alliberat 12 exemplars ibèrics des del 1984 fins al 1987, que en general són aucells immadurs; recuperats de la seva inadaptació al camp en diverses localitats peninsulars. La seva adaptació a la Serra de Tramuntana ha estat satisfactòria, encara que s'han trobat dues aus ofegades i una altra va ésser rescatada viva de la mar per un pescador.

El recent "Programa de Recuperación del Buitre negro a Mallorca, 1988-90", elaborat per la Unitat de Vida Silvestre de la Conselleria d'Agricultura i Pesca de la CAIB se desenvolupa segons vuit punts. Destaca la creació d'un tercer menjador a la zona d'Alfàbia, i la restauració d'una petita cabana de someres a la finca de Mortix amb l'objecte de incloure-ls ocasionalment com a recurs tròfic per als voltors ("placentas" i baixes) i aconseguir que mengin "bestiar equí", que ara per ara desconeixen i rebutgen.

Un dels objectius del programa és la producció en captivitat i la inserció dels joves en la natura. Per això s'han construït dues noves gàbies a la finca de Manut, perquè ajudarà a descongestionar el centre de Son Reus a on quedarien dues o tresparelles reproductores com a màxim.

Continuant amb la tònica dels darrers anys, està previst l'alliberació d'uns deu exemplars per any, bé procedents de la península o bé joves criats en captivitat.

Com a gran novetat, la memòria preveu, en cas de disposar de voltors joves nascuts en captivitat o orfes de la població salvatge, aplicar la tècnica del "hacking". Aquest mètode consisteixen la construcció de nius artificials a la zona voltònica de la Serra de Tramuntana. A continuació se domestica un voltor, que coneix a la persona encarregada del projecte i la considera la seva parella. Se realitza un zel, es contrueix un niu i fins i tot se pot arribar a posar un ou. Per això s'incubarà un ou deguix i posteriorment acceptarà com a seus un o més polls, de doso tres mesos d'edat criats en captivitat.

Altres característiques d'aquest mètode és que el voltor domesticat està incapacitat per volar i no pot fugir del niu. Amb la dependència dels polls als nius i a l'adult domesticat se pretèn que la cria se desenvolupi com si fos natural, abans que els polls començin a volar. Poc a poc el jove s'iniciarà en les primeres sortides del niu i en la recerca de menjar més i més lluny, entrant en contacte amb els voltors salvatges. En companyia d'ells aprendran a moure's per la Serra i a cercar l'aliment, integrant-se així en la població mallorquina.

En el darrer apartat del programa es considera que s'han d'aconseguir una sèrie d'objectius a nivell normatiu i administratiu: com l'increment de la quantia de la indemnització per la destrucció d'un exemplar d'aquesta espècie. Es proposa la declaració de "Refugi biològic" a l'àrea de reproducció i de menjadors; i aconseguir que sigui considerat com a Zona d'Especial Protecció per les aus en el marc de les directrius de la Comunitat Econòmica Europea.